

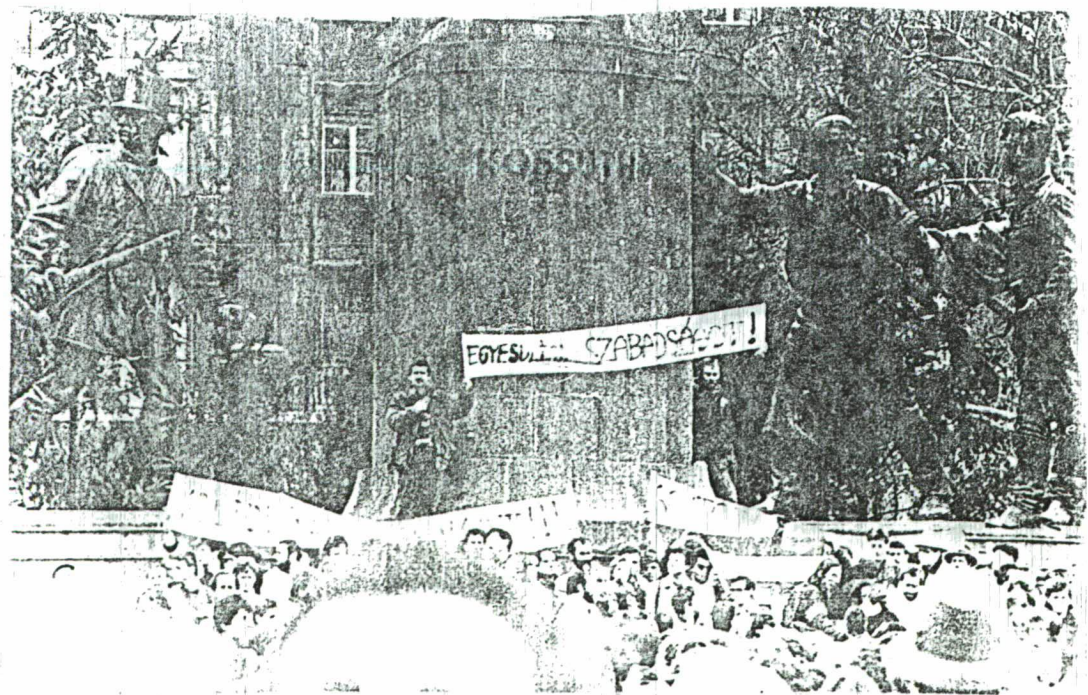
4 mondat - 15 korrekció

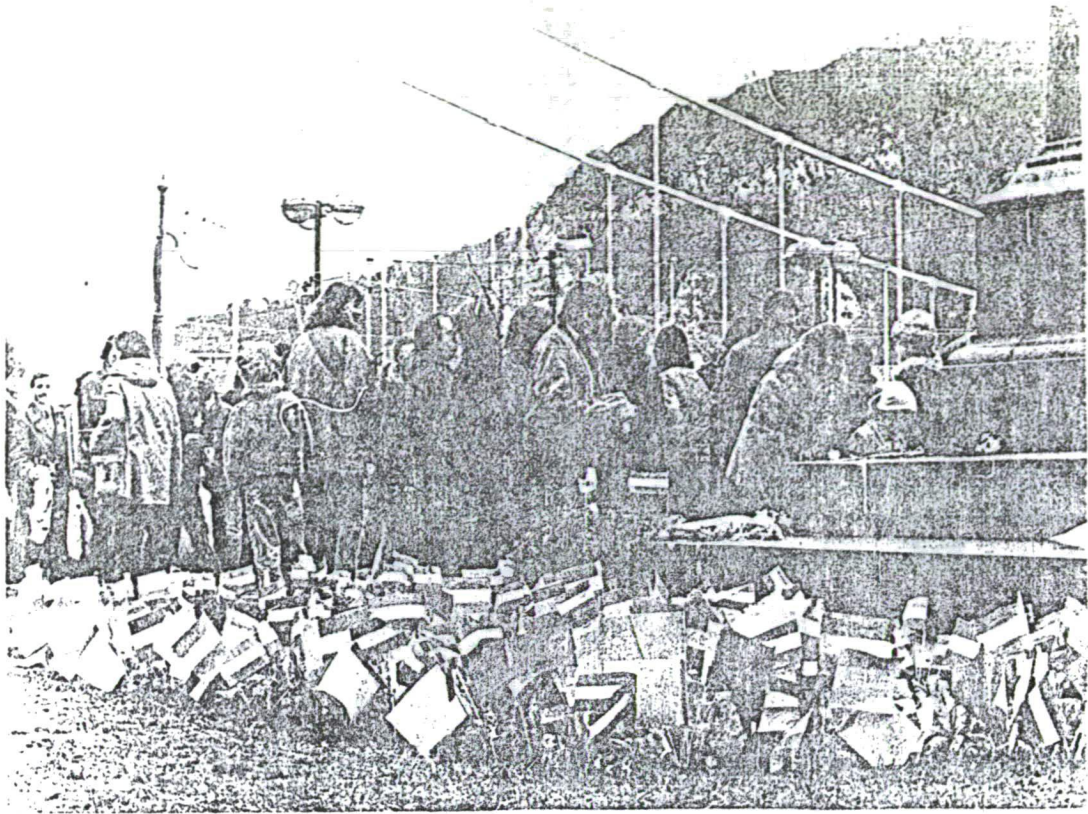
Van valami perverz abban, hogy miközben a 12 pont első helyén a sajtószabadság követelése áll s vaskosan tapsolnak rá az egybegyűltek, a sajtóban még most is csak a terjedelmesen egyforma hírek jelenhettek meg március 15-ről. Mindent megtudhatunk belőlük: ki, hol koszorúzott, az ünnepi beszédben és műsorban mi hangzott el, a színészek milyen ruhában voltak - hogy a hatalom megint milyen jól teljesítette a történelmi múlttal szembeni kötelességét. Folytatta a hagyományt, hogy az évforduló elősorban a maga számára legyen esemény: alkalom arra, hogy enyhíteni próbálja a vele szembeni bizalmatlanságot és közmegegyezésre szólítson fel. (Jellemző, hogy ennek megfelelően a szabadságharc eszméjéből a reform lett hangsúlyos és az, hogy a márciusi ifjak is engedelmeskedtek az idősebb generációnak.) De, hogy mit jelent valójában 1848, mit a forradalom, hogy miért nem ünnepek az ünnepeink, s miért gyűlik össze évről-évre nagyobb tömeg az utcákon - nos, most is sikerült elterelni a figyelmet e kérdésekről.

Az alábbiakban az MTI-kommentár egy részletéhez csatolunk néhány lábjegyzetet, hogy a közhely - ismét, de nem elégszer - bizonyítást nyerjen: a tényeknél nincs jobb manipulációs eszköz. (Vagyis a hír most is úgy akar igaz maradni, hogy közben mégse mondjon semmit.)

"A Petőfi-szoborhoz a nap szinte minden szakában kisebb-nagyobb csoportok érkeztek: több ezren helyezték el a megemlékezés koszorúit, virágait. Néhány ezer¹⁾ fiatal végigjárta az emlékhelyeket, felkereste a Batthyány-örökmécsést, Kossuth Lajos szobrát, Bem tábornok Duna-parti bronzalakját, Táncsics Mihály emlékművet. Dalokkal, versekkel²⁾ idézték fel a forradalom, a szabadságharc történéseit, alakjait, rögtönzött beszédek hangzottak el az akkori történelmi események máig ható tanulságairól,³⁾ a mai helyzetben szükséges reformokról, a demokrácia kiszélesítését célzó tennivalókról.⁴⁾ Kisebb csoportok sikertelen kísérletet tettek arra, hogy az ünneplő fiatalokat megnyerjék sajátos politikai céljaik számára."⁵⁾

1. legalább tízezer s nem csak fiatalok
2. dalok: Himnusz, Szózat, Székely himnusz, Kossuth Lajos azt üzente, Gábor Áron rézagyúja
versek: egy volt, a Nemzeti dal (Jellemző, hogy a felvonulók akadozva tudták csak végigmondani.) Ezen kívül a tömeg élén haladó ellenzéki képviselők három transzparenst vittek: "Gyülekezési szabadságot!", "Valódi reformokat!", "Sajtószabadságot!" felirattal. A felvonulók több ezres kórusban kántálták, hogy "Demokráciát! Demokráciát!", az ablakból szemlélődőknek pedig, hogy "Gyertek le!"
3. ti., hogy az elmúlt 140 év ellenére a 12 pont valamilyen formában máig aktuális
4. radikális és gyors reformokat a gazdaságban és a politikai intézményekben egyaránt ezek közül néhány: pártállam helyett alkotmányos jogállamot, új, demokratikus választásokat, a parlamentnek felelős új kormányt, az erdélyi magyarok megsegítése, szabad lapalapítás stb., valamint ki kell mondani, hogy 1848 és 1918 mellett 1956 is forradalom volt
5. egy kisebb csoport volt (az ellenzék őriztbe nem vett vezetői) s nem kellett kísérletezniük: elmondták a fenti követelnivalókat,

(A rendőrség egybként - egyetlen reális lehetőségként, hogy minden a békés mederben maradjon - nem avatkozott bele a többrés felvonulásba, legfeljebb néhány helyen - a Petőfi szobornál és a Batthyány-örökmécsesnél - igyekezett a hangszórókból áradó mozgalmi dalokkal ill. a Himnusszal elnyomni a szónokok hangját.)

Ez a március 15-e demonstráció volt, 32 év óta a legnagyobb. Jószándékú figyelmeztetés.

- r - n

Volt-e szellemi élet Magyarországon?

és mi lesz azután?

Látszólag kislétszámú érdeklődőt vonzott Tamás Gáspár Miklós előadása a Tamási Aron Klubban, március 9-én. Ennek az lehetett az oka, hogy csak az előző napon tettek ki néhány hirdetőplakátot, így nagyrészt a tanárképző főiskola diákjai voltak jelen - az egyetemen nagyon kevesen értesültek az eseményről. Talán az előadó személye indokolta a megkésett tájékoztatást? Ki tudja. Maga az előadás viszont annál nagyobb feltűnést keltett. Igaz, a plakátokon a Mai polgári filozófiák szerepelt címként, de az előadó már bevezető mondataival kinyilvánította, hogy ez alkalommal a mai, magyarországi, illetve kelet-európai filozófiai szituációról beszélne. Két kijelentést helyezett előtérbe, melyeket a későbbiekben, ha nem is bizonyított - célja sem ez volt - de, legalábbis illusztrált. Az egyik lényeges tétel az, hogy a marxizmus **mára**, mint élő filozófia Magyarországon és Kelet-Európában meghalt, a 70-es évek kísérletei után véglegesen megszűnt újat alkotni. A másik kijelentése szerint a marxizmus után beállt szellemi helyzetben - tehát a jövőben - a nyugati filozófiák behatolása kilátástalan.

A szerteágazó és sok új információt nyújtó, illetve különleges alapelvű előadás fő vonalát talán egy történeti fejlődésvonal mentén lehetne megragadni. Tamás Gáspár Miklós nyilvánvalónak tartja, hogy a reformkor, illetve az 1848/49-es szabadságharc bukása után Magyarországon, az európai szellemiségtől való eltávolodás figyelhető meg, melyre a két világháború közötti időszakból olyan példát hoz fel, hogy az ország egyetemsein mindössze húsz hivatásos filozófus dolgozott. Erre az időre a szubjektívizmus és historicizmus a jellemző. Ezután tért rá a II. világháború utáni helyzetre, mely a kommunista pártok győzelmét és ezzel együtt a marxizmus uralomra jutását jelentette. Ennek kettős hatása volt. Egyrészt, a mostani kutatások nyomán feltárulkozó kultúra- és